

comp^{ass}

My competence
for Europe

Education and Culture DG
Lifelong Learning Programme

Turinys

Kas yra COMPASS?	1
COMPASS koncepcija:	2
Kam reikalingas mokymosi rezultatų įvertinimas pagal kompetencijos sritis?	2
Koks kompetencijos suvokimas taikomas projekte COMPASS?	3
Taikymo gairės	4
COMPASS procedūra	4
1 Registracija COMPASS duomenų bazėje	5
Praktiniai patarimai:	6
2 Kompetencijos profilių sudarymas	7
Praktiniai patarimai:	8
3 Susitarimo dėl mokymosi pagal projektą COMPASS sudarymas	9
Praktiniai patarimai:	10
4 Mokymosi pasiekimų aprašymas	11
Praktiniai patarimai:	12
5 Mokymosi pasiekimų dokumentavimas	13
Praktiniai patarimai:	14
Kaip taikyti „COMPASS“ kompetencijos žemėlapi?	15
Kaip skaityti kompetencijos radarą?	18
Kaip vertinami su konkrečia kompetencija susiję mokymosi pasiekimai?	21
Įvertinimo variantais	22
Dalyvaujančios organizacijos	23

Kas yra COMPASS?

Procedūros COMPASS esmė – struktūriškai pavaizduoti ir dokumentuoti dalyvių užsienio praktikoje įgytus profesinius gebėjimus ir tarpkultūrinę kompetenciją. Mobilumo projekte dalyvaujantys partneriai (siunčiančiosios organizacijos, mobilumo programos dalyviai ir priimančiosios organizacijos) bendraudami penkiais žingsniais gali nustatyti mokymosi turinį ir tikslus bei parodyti užsienyje įgytą kompetenciją.

Procedūros pagrindas yra COMPASS kompetencijos žemėlapis. Vadovaujantis įvairioms veiklos sritims priskirtais gebėjimų įvertinimo variantais, galima apibūdinti kompetencijos profilius ir juos tikslinti.

Mobilumo projekto dalyviams COMPASS duomenų bazėje suteikiamas elektroninis portfelis, kuriame galima aprašyti savo pasiekimus užsienyje, kurie papildomai kaip įgauta kompetencija vaizduojami kompetencijos radarais.

COMPASS procedūros privalumas yra tas, kad paryškinamas tarpusavio ryšys tarp užsienyje įgytos asmeninės, socialinės ir tarpkultūrinės kompetencijos bei profesinių gebėjimų, todėl gali būti vertinami ir neformalūs praktikos užsienyje kandidatų pasiekimai.

- ▶ Siunčiančiosios organizacijos įgauna galimybę matyti mobilumo projekto dalyvių kompetencijos profilius ir suderinti mokymosi tikslus, taigi šitaip palengvinama praktikai tinkamos įmonės paieška.
- ▶ Priimančiosios organizacijos pakankamai anksti gauna informaciją apie mobilumo projekto dalyvių profesinę kvalifikaciją, užsienio kalbų žinias, asmeninę bei socialinę kompetenciją ir su praktika susijusius jų lūkesčius.
- ▶ Mobilumo projekto dalyviai turi galimybę aktyviai dalyvauti derinant jų praktikos užsienyje tikslus ir pateikiant mokymosi pasiekimus bei gauna informatyvų įgytos kompetencijos patvirtinimą.

COMPASS koncepcija:

Kam reikalingas mokymosi rezultatų įvertinimas pagal kompetencijos sritis?

Mūsų pasaulis tampa įvairiapusiškesnis – per pastaruosius metus naujos technologijos ypač paspartino pasaulinę informacijos sklaidą. Ši raida kelia mums sudėtingus reikalavimus. Daugelyje gyvenimo ir darbo sričių šiandien privalome gebėti prisitaikyti prie kintančių aplinkybių.

Gebėjimas įvertinti skirtingas situacijas ir tinkamai į jas reaguoti yra vadinamas kompetencija. Reikia sugebėti taip pasinaudoti savo žiniomis, gebėjimais, vertybėmis ir nuostatomis, kad būtų galima sėkmingai savarankiškai spręsti kylančias problemas, pateiktas užduotis ir atsiradusius iššūkius.

Su konkrečia kompetencija susietas mokymosi rezultatų patvirtinimas leidžia įvertinti, kaip jaunimas ir suaugusieji pasirengę socialiniams bei profesiniams iššūkiams.

Koks kompetencijos suvokimas taikomas projekte COMPASS?

Praktika užsienyje suteikia gerą galimybę kitoje socialinėje ir kultūrinėje aplinkoje pritaikyti savo gimtinėje sukauptus gebėjimus, žinias ir patirtį. COMPASS procedūros tikslas – paryškinti per praktiką užsienyje įgytą profesinę ir tarpkultūrinę kompetenciją.

Todėl projekte COMPASS kompetencija apibūdinama, kaip gebėjimas bendrauti, orientuotis ir siekti rezultatų kitokioje socialinėje ir kultūrinėje aplinkoje ir šitaip spręsti profesines bei kasdienio gyvenimo užduotis.

Ši samprata paimta iš TEBIPO atliktos DeSeCo studijos kompetencijos apibrėžimo, kuris kompetenciją skirsto į tris tarpusavyje susijusias sritis:

- a) gebėjimas efektyviai naudoti medijas, pagalbines priemones ir įrankius (pvz., informacines technologijas ar kalbą) ir pritaikyti juos savo tikslams;
- b) gebėjimas bendrauti su įvairių kultūrų žmonėmis ir integruotis į įvairialypes grupes;
- c) gebėjimas prisiimti atsakomybę už gyvenimo raidą ir savarankiškai veikti platesniu kontekstu.

COMPASS kompetencijos žemėlapis parengtas vadovaujantis šia kompetencijos samprata ir jame pateikiami tarptautinių mobilumo projektų gebėjimų įvertinimo variantai, kuriais parodomi gebėjimai bendrauti užsienio kalba, taikyti profesines žinias ir orientuotis kitokios kultūros aplinkoje bei integruotis į ją.

Taikymo gairės

COMPASS procedūra

		Siunčiančioji organizacija (mokykla, įmonė, agentūra)	Mobilumo programos dalyviai (profesiniai mokiniai, dirbantieji, profesinio mokymo specialistai)	Priimančioji organizacija (įmonės, mokyklos, agentūros)
1	Registracija COMPASS duomenų bazėje	<ul style="list-style-type: none"> → Užsiregistruokite COMPASS duomenų bazėje. → Aprašykite savo organizaciją. → Aprašykite savo mobilumo projektą. → Nurodykite priimančiąsias organizacijas. 	<ul style="list-style-type: none"> → Užsiregistruokite COMPASS duomenų bazėje. 	<ul style="list-style-type: none"> → Užsiregistruokite COMPASS duomenų bazėje. → Aprašykite savo organizaciją. → Aprašykite, kokios galimybės priimti praktikantus Jūsų organizacijoje.
2	Kompetencijos profilių sudarymas	<ul style="list-style-type: none"> → Sukurkite mobilumo projekto dalyvio asmeninį elektroninį portfelį. → Paprašykite aprašyti su praktika užsienyje susijusius tikslus ir sudaryti kompetencijos profilį. 	<ul style="list-style-type: none"> → Aprašykite su praktika užsienyje susijusius tikslus. → Sudarykite Jūsų kompetencijos profilį. 	
3	Susitarimo dėl mokymosi pagal projektą COMPASS sudarymas	<ul style="list-style-type: none"> → Nurodykite su praktika užsienyje susijusius lūkesčius ir mokymosi turinį bei tikslus. 		
4	Mokymosi pasiekimų aprašymas		<ul style="list-style-type: none"> → Savo elektroniniame portfelyje aprašykite užsienyje įgytą patirtį ir įvertinkite įgautą kompetenciją. 	
5	Mokymosi rezultatų dokumentavimas	<ul style="list-style-type: none"> → COMPASS sertifikatu patvirtinkite užsienio partneriui Jūsų mobilumo projekto dalyvių mokymosi rezultatus ir įgautą kompetenciją. 		

1 Registracija COMPASS duomenų bazėje

COMPASS duomenų bazė palengvina Jums, kaip mobilumo projekto organizatoriui, praktikos užsienyje tikslų ir turinio koordinavimą tarp Jūsų mobilumo projekto dalyvių ir priimančiųjų organizacijų.

Iš pradžių užsiregistruokite save ir savo organizaciją per vieną iš nurodytų projekto partnerių. Tai būtina dėl duomenų apsaugos. Naudo-tis duomenų baze galima nemokamai.

Po to, kai gaunate prieigos duomenis ir prisijungiate prie sistemos, patenkate į interneto svetainę, kurioje galite aprašyti savo organiza-ciją bei įkelti jos logotipą ir kontaktinius duomenis.

Kitame žingsnyje galite nurodyti savo mobilumo projektus ir aprašyti juos išsamiau. Šitai padės Jums vėliau priskirti mobilumo projekto dalyvinius konkrečiam projektui.

Po to, sukurkite Jūsų mobilumo projekte dalyvaujančių užsienio organizacijų ir į praktiką priimančiųjų įmonių profilius.

Šie duomenys vėliau automatiškai rodomi COMPASS susitarimų dėl mokymų ir COMPASS sertifikatų spausdinimo šablonuose.

Praktiniai patarimai:

Pati pradžia yra sudėtinga, o ypač darbas su kompleksiška duomenų baze. Tačiau nenuleiskite dėl to rankų. Eikite žingsnis po žingsnio ir naudokitės vartotojo vadovais, kuriuos įvairiomis kalbomis pateikėme COMPASS duomenų bazės pradiniam puslapyje.

Kai įgysite praktikos, naudotis taps paprasčiau. Pabandymui iš karto įveskite daugelio projektų arba visos mobilumo projekto bandomosios grupės dalyvių duomenis. Kartojant veiksmus, greitai įgaunami gebėjimai naudotis duomenų baze. Kadangi visi duomenys yra išsaugomi, šitaip palengvinamas naudojimasis jais.

Persiųskite elektroniniu paštu savo partneriams nuorodą į COMPASS duomenų bazę ir paprašykite savarankiškai papildyti duomenis apie savo organizaciją.

2 Kompetencijos profilių sudarymas

COMPASS procedūros tikslas – suteikti galimybę mobilumo projekto dalyviams aktyviai dalyvauti nustatant praktikos užsienyje tikslus ir turinį.

Paprašykite kandidatų ar dalyvių susikurti individualų kompetencijos profilį COMPASS duomenų bazėje ir pateikti išsamesnę informaciją apie planuojamos praktikos užsienyje motyvaciją ir tikslus.

Tam COMPASS duomenų bazėje sukurkite jiems asmenines svetaines, kurias galima individualiai tvarkyti kaip elektroninius portfelius. Šie duomenys papildomi kompetencijos profiliu. Jūsų mobilumo projekto dalyviai dviem Jūsų atsiųstais elektroniniais laiškais ir pridėta nuoroda gauna prieigą prie gebėjimų įvertinimo variantų, pagal kuriuos gali įvertinti savo įvairių sričių gebėjimus.

Šio savęs įvertinimo rezultatai po to vaizduojami dviem kompetencijos radarais. Kartu su elektroniniame portfelyje įrašytais duomenimis Jūs ir priimančioji organizacija pakankamai anksti gaunate informaciją apie individualius praktikos užsienyje tikslus, kuri palengvina susitarimą dėl mokymosi tikslų ir tinkamos įmonės praktikai pasirinkimą.

Ypač tokiuose projektuose, kai dalyvių atranka vyksta visoje Vokietijoje, o kandidatai iš anksto nėra žinomi, COMPASS procedūra turi žymų pranašumą prieš anksčiau taikytą kandidatų atranką.

Praktiniai patarimai:

COMPASS procedūros privalumas yra tas, kad mobilumo projekto dalyviai aktyviai įtraukiami į parengiamąjį praktikos procesą. Jūs galite sekti dalyvių elektroninių portfelių pildymą ir matyti, kaip jie patys vertina savo įvairių sričių gebėjimus.

Organizuokite pasikeitimą informacija kaip dialogą – siųskite kvietimus sukurti elektroninį portfelį ir įvertinti savo kompetencijos profilį atskirais elektroniniais laiškais ir pateikite po teigiamą atsiliepimą. Tai skatina abipusį pasitikėjimą.

Siekdami palengvinti Jums komunikaciją elektroniniu paštu, COMPASS duomenų bazėje parengėme daug teksto šablonų.

Tačiau jei dalyvis ilgesnį laiką nedaro įrašų COMPASS duomenų bazėje, pasiūlykite jam pagalbą – gali būti, kad kyla sunkumų aprašyti savo praktikos užsienyje motyvaciją ar sudaryti kompetencijos profilį. Nors COMPASS programa turi padėti suderinti praktikos tikslus ir turinį tarp mobilumo projekto dalyvių nepriklausomai nuo vietos ir laiko, tačiau tai negali pakeisti tiesioginio bendravimo!

3 Susitarimo dėl mokymosi pagal projektą COMPASS sudarymas

COMPASS duomenų bazėje rasite formą, pagal kurią galite parengti susitarimą dėl mokymosi, kuriame pateikiami ne tik praktikos tikslai bei turinys, bet ir mobilumo projekto dalyvio individualus kompetencijos profilis.

Privalumas yra tas, kad dviem kompetencijos radarais visoms dalyvaujančioms šalims parodoma siekiama kompetencijos raida ir šia informacija galima pasinaudoti vėliau per praktiką užsienyje bei rengiant mokymosi pasiekimų dokumentus.

COMPASS duomenų bazėje užpildyta forma paverčiama „pdf“ formato dokumentu, kurį galite išspausdinti ar išsiųsti elektroniniu paštu pasirašyti užsienio partneriui ir pridėti prie Leonardo da Vinčio praktikos programos sutarties, kaip praktikos tikslų paaiškinimą.

Praktiniai patarimai:

Iš anksto parenkite savo mobilumo projekto standartinį susitarimo dėl mokymosi šabloną.

Remdamiesi COMPASS kompetencijos žemėlapiu, aprašykite Jūsų mobilumo programos mokymosi tikslus. Kaip pagalbą galite naudoti gebėjimų įvertinimo variantus.

Mokymosi tikslams suformuluoti vadovaukitės COMPASS kompetencijos žemėlapiu. Kadangi informacija pateikta septyniomis Europos kalbomis, ji gali būti skaitoma ir partnerių svetainėse. Tai padeda Jums paprasčiau derinti mokymosi tikslus su užsienio partneriais.

Papildykite standartinę formą duomenimis, kuriuos Jūsų mobilumo projekto dalyvis pateikė apie save elektroniniame portfelyje rengdamas kompetencijos profilį. Dažniausiai šis aprašymas padeda gauti konkrečią informaciją apie praktikos užsienyje tikslus. Per individualų pokalbį su kandidatu šiuos tikslus galėsite dar kartą suderinti ir papildyti.

4 Mokymosi pasiekimų aprašymas

Savo elektroniniame portfelyje mobilumo projekto dalyviai aprašo užsienyje įgautą patirtį ir pasiektą pažangą. Be to, jie, aprašydami kompetencijos raidą užsienyje, atnaujina savo kompetencijos profilius.

Tuo tikslu, prieš pasibaigiant praktikai užsienyje, Jums reikėtų išsiųsti mobilumo projekto dalyviams po du elektrinius laiškus su prašymais atnaujinti kompetencijos profilį. Jūsų mobilumo projekto dalyviai dviem atsiųstomis nuorodomis gauna prieigą prie gebėjimų įvertinimo variantų, kuriais gali įvertinti savo įvairių sričių gebėjimus.

COMPASS duomenų bazėje iš pirmojo ir antrojo kompetencijos įvertinimų rezultatų galite sukurti individualius kompetencijos radarus, kurie dviem viena virš kitos esančiomis linijomis vaizdžiai parodo, kuriose srityse padidėjo dalyvio kompetencija.

Papildę savo elektroninio portfelio įrašus, dalyviai pateikia savo požiūrį į užsienio praktikos rezultatus ir įgytą patirtį.

Praktiniai patarimai:

Pagal galimybes pasistenkite įtraukti COMPASS elektroninio portfelio naudojimą į įžanginę mobilumo projekto programą.

Užtikrinkite, kad mobilumo projekto dalyviai užsienio šalyje turėtų laisvą interneto prieigą ir šitaip galėtų tvarkyti savo elektroninį portfelį.

Informuokite savo užsienio partnerius apie tai, kad informacinė medžiaga pateikiama įvairiomis kalbomis ir kaip naudotis sistema.

Elektroniniu paštu nuolat sekite elektroninio portfelio pildymą ir informuokite apie įvairias naudojimosi juo galimybes.

Motyvuokite mobilumo projekto dalyvius naudoti elektroninį portfelį per užsienio praktiką kasdien kaip dienoraštį tam, kad galėtų informuoti draugus ir artimuosius apie praktikos eigą ir ypatingus įvykius.

5 Mokymosi pasiekimų dokumentavimas

COMPASS sertifikate dviem kompetencijos radarais ir elektroniniame portfelyje išsaugotais aprašymais patvirtinami praktikos užsienyje rezultatai ir kompetencijos pažanga. Dalyvio savęs įvertinimas papildomas patvirtintais siunčiančiosios ir priimančiosios organizacijų aprašymais.

Šios COMPASS procedūros žingsnio tikslas – įtraukti mobilumo projekto dalyvius į praktikos rezultatų apibūdinimą ir įvertinimą.

COMPASS sertifikatas pridedamas prie mobilumo liudijimo „Europass“ siekiant padaryti individualų mokymosi procesą kuo skaidresnį ir aiškiai pavaizduoti kompetencijos pažangą skirtingose srityse.

Praktiniai patarimai:

Sukurkite mobilumo projekto COMPASS sertifikato šabloną, kurį po to galėsite pritaikyti individualiai.

Jūsų mobilumo projekto dalyviui dar jam būnant užsienyje, išsiųskite šį šabloną su pastaba, kad jis gali aprašyti savo praktikos rezultatus elektroniniame portfelyje ir šitaip aktyviai dalyvauti rengiant COMPASS sertifikatą.

Jei reikia, paprašykite padėti suformuluoti mokymosi rezultatus.

COMPASS kompetencijos žemėlapis gali padėti lengviau suformuluoti ir klasifikuoti su konkrečia kompetencija susijusius mokymosi rezultatus. Kadangi informacija pateikta septyniomis Europos kalbomis, partneriai savo svetainėse taip pat gali matyti, kokios kompetencijos sričiai priskiriami COMPASS sertifikate aprašyti mokymosi rezultatai.

Mokymosi rezultatus kiek įmanoma stenkitės aprašyti pagal visas keturias COMPASS kompetencijos žemėlapyje pateiktas sritis ir atsižvelgdami į prieš tai suderintus mokymosi tikslus tam, kad praktikos užsienyje rezultatai būtų kuo tiksliau dokumentuojami tiek profesiniu, tiek ir socialiniu bei kultūriniu požiūriu.

Kaip taikyti „COMPASS“ kompetencijos žemėlapi?

„COMPASS“ kompetencijos žemėlapis suskirstytas į keturias sritis, atitinkančias skirtingas praktikos užsienyje veiklos sferas:

Užsienio kalbų žinios			Profesiniai gebėjimai		
Gebėjimas bendrauti ir orientuotis užsienio šalyje			Gebėjimas interaktyviai taikyti darbo procedūras, metodus, įrangą ir įrankius kitos kultūros aplinkoje		
Kalbėjimo supratimas	Kalbėjimas	Dialogo vedimas	Matematinė-mokslinė kompetencija	Informacinė kompetencija	Techninė kompetencija

Socialinė kompetencija			Asmeninė kompetencija		
Gebėjimas orientuotis ir bendrauti kitos kultūros šalyje			Gebėjimas kurti savo gyvenamąją aplinką kitos kultūros šalyje		
Gebėjimas integruotis	Gebėjimas veikti komandoje	Gebėjimas priimti sprendimus ir kurti	Gebėjimas spręsti problemas	Iniciatyvumas ir gebėjimas planuoti	Gebėjimas įvertinti save ir kitus

Siekiant palengvinti kompetencijos įvertinimą, „COMPASS“ kompetencijos žemėlapis horizontaliai suskirstytas į šešis lygmenis. Galite orientuotis pagal Europos kvalifikacijų sąrangą(EKS) ir kylančiai apibūdinti gebėjimus savarankiškai, tikslingai ir atsakingai spręsti užduotis bei problemas:

EKS kompetencijos apibrėžimas	„COMPASS“ lygmuo	Tikslinė grupė
Gebėjimas dirbti arba mokytis struktūrizuotame kontekste, tiesiogiai prižiūrint kitam asmeniui.	1	Pirmojo profesinio išsilavinimo siekiantys asmenys (IVT)
Gebėjimas dirbti arba mokytis prižiūrint kitam asmeniui, su tam tikru savarankiškumu.	2	Pirmojo profesinio išsilavinimo siekiantys asmenys (IVT)
Gebėjimas imtis atsakomybės už darbo arba mokymosi užduočių atlikimą. Gebėjimas sprendžiant problemas pritaikyti savo elgesį atsižvelgiant į aplinkybes.	3	Pirmojo profesinio išsilavinimo siekiantys asmenys (IVT) Darbo rinkoje dalyvaujantys asmenys (PLM)
Gebėjimas dirbti savarankiškai, vadovaujantis dažniausiai nuspėjamos, tačiau kintančios darbo arba mokymosi aplinkos gairėmis. Gebėjimas prižiūrėti įprastą kitų darbą, imtis dalinės atsakomybės už darbo arba mokymosi veiklos vertinimą ir gerinimą.	4	Darbo rinkoje dalyvaujantys asmenys (PLM)
Gebėjimas vadovauti kitiems ir prižiūrėti jų veiklą darbo arba mokymosi aplinkoje, kuriai būdingi nenuspėjami pokyčiai. Gebėjimas analizuoti ir tobulinti savo ir kitų veiklą.	5	Profesinio mokymo ir kvalifikacijos kėlimo įstaigų specialistai ir dėstytojai (VET-pro)
Gebėjimas vykdyti sudėtingą techninę arba profesinę veiklą arba projektus, imantis atsakomybės už sprendimų priėmimą nenuspėjamoje darbo arba mokymosi aplinkoje. Gebėjimas imtis atsakomybės už asmenų ir grupių profesinį tobulėjimą.	6	Profesinio mokymo ir kvalifikacijos kėlimo įstaigų specialistai ir dėstytojai (VET-pro)

Iš viso „COMPASS“ kompetencijos žemėlapyje yra 72 kompetencijos įvertinimo variantai. Jie sąmoningai suformuluoti pakankamai abstrakčiai, kad juos būtų galima pritaikyti kuo įvairesnėms profesinėms sritims ir skirtingų rūšių mobilumo projektams.

Visgi, įvertinant konkrečią kompetenciją, galima keisti gebėjimų įvertinimo variantus ir juos sukonkretinti atsižvelgiant į profesinę sritį ir pritaikant mobilumo projekto dalyvio kompetencijos profilio duomenis prie mokymosi turinio bei tikslų ir konkretaus mobilumo projekto ar mokymo programos.

Nors yra atsižvelgiama į mokymosi visą gyvenimą esmines kompetencijas ir vadovaujamasi Europos kvalifikacijų sąrangos lygmenimis, „COMPASS“ kompetencijos žemėlapiais nesiekama pateikti bendrąjį įvertinimo pagrindą. Ši sistema visų pirma yra orientyras, leidžiantis mokymosi pasiekimus klasifikuoti pagal kompetencijos sritis ir aiškiai bei logiškai pavaizduoti juos mobilumo projekto dalyviui. Svarbiausia yra parodyti tarpusavio ryšį tarp asmeniškai įgytos su profesija susijusios tarpkultūrinės kompetencijos ir užsienyje įgautų profesinių gebėjimų.

„COMPASS“ kompetencijos žemėlapio privalumas yra tas, kad gebėjimų įvertinimo variantais galima suformuluoti su konkrečia kompetencija susijusius mokymosi tikslus ir šitaip paprasčiau nustatyti, kurios kompetencijos sritys turi būti ypač akcentuojamos bei akivaizdžiai parodyti bei dokumentuoti įgytą kompetenciją.

Ar praktikos užsienyje pasiekimai gali būti užskaityti siekiant diplomo, turi būti suderinta nustatant mobilumo projekto mokymosi tikslus bei turinį tarp siunčiančiosios ir priimančiosios organizacijų.

Kaip skaityti kompetencijos radarą?

Prieš praktiką užsienyje ir jai pasibaigus, mobilumo projekto dalyvis pats įvertina savo asmeninės kompetencijos raidą. Šis kompetencijos profilis „COMPASS“ duomenų bazėje vaizduojamas dviem kompetencijos radarais, apimančiais šešias kompetencijos kategorijas.

Remiantis „COMPASS“ žemėlapiu, kompetencija vertinama pagal keturias sritis: užsienio kalbų žinios, profesiniai gebėjimai, socialinė ir asmeninė kompetencija.

Mobilumo projekto dalyviai skalėje nuo 0 iki 6 gali įvertinti, kaip jiems tinka tam tikras gebėjimų įvertinimo variantas.

Įvertinimas	Žinios/Patirtis
0	Aš to nežinau ir dar niekada nebandžiau.
1	Mokiausi tai, tačiau niekada nebandžiau.
2	Bandžiau daryti tai vieną kartą, tačiau turiu dar mažai patirties.
3	Mokiausi tai, tačiau sukaupiau dar mažai patirties.
4	Sugebu tai pakankamai gerai ir turiu šiek tiek patirties.
5	Sugebu tai gerai ir turiu daug patirties.
6	Tai yra mano specializacija ir turiu labai daug patirties.

Pagal šiuos įvertinimus „COMPASS“ duomenų bazėje apskaičiuojama kiekvienos kompetencijos kategorijos vidutinė reikšmė, kuri kompetencijos radare vaizduojama linija. Kompetencijos radarai visų pirma parodo, kokios yra mobilumo projekto dalyvio stipriosios ir silpnosios sritys. Tačiau jie dar neatspindi tikrojo kompetencijos lygio, kadangi dalis mobilumo programos dalyvių linkę savo gebėjimas vertinti prasčiau nei yra iš tikrųjų. Kiti dalyviai perdeda savo gebėjimus dėl geresnių galimybių gauti praktikos užsienyje vietą.

Dėl šios priežasties paties kandidato savęs įvertinimas turi būti sukonkretintas, papildytas ir patikslintas per individualų pokalbį. „COMPASS“ procedūros tikslas – aiškiai parodyti įgytą kompetenciją, todėl ypač svarbu prieš praktiką užsienyje sudaryti kuo tikslesnį kompetencijos profilį. Jei pradinis įvertinimas bus perdėtas, kompetencijos pažanga vėliau bus sunkiai pastebima.

Antrasis įvertinimas po praktikos užsienyje remiantis gebėjimų įvertinimo variantais turėtų būti geresnis dėl užsienyje sukauptos patirties. Šie rezultatai vaizduojami antrąja kompetencijos radaro linija, kuri idealiu atveju turėtų būti virš pirmosios linijos ir šitaip parodyti, kad dalyvis pagerino savo kompetenciją įvairiose srityse. Tačiau šis vaizdavimas neleidžia nustatyti kompetencijos pažangos konteksto, todėl mokymosi pasiekimai taip pat turėtų būti aprašyti elektroniniame portfelyje.

Šių mokymosi pasiekimų priskyrimas „COMPASS“ kompetencijos žemėlapyje lygmenims priklauso nuo kompetencijos įvertinimo formos:

Visų „COMPASS“ kompetencijos žemėlapyje esančių gebėjimų įvertinimo variantų pasirinkimas leidžia įvertinti tų kandidatų kompetencijos lygį, kurių pradinis žinių lygis ir darbo patirtis nebuvo tiksliai žinomi. Remiantis kompetencijos įvertinimo rezultatais, galima suderinti pagal dalyvio lygį pritaikytus mokymosi tikslus ir sukonkretinti vėlesnį kompetencijos įvertinimą.

Kompetencijos įvertinimo specializavimas pagal tikslines grupes ir profesijas (lygių kiekio sumažinimas, profesinių gebėjimų įvertinimo variantų papildymas) palengvina rezultatų priskyrimą „COMPASS“ kompetencijos žemėlapiu lygmenims.

Ar mobilumo projekto dalyvis turi baigiamajam mokymosi pasiekimų įvertinimui reikalingą kompetencijos lygį, intensyviai bendraudami turi suderinti dalyvis ir siunčiančioji nei priimančioji organizacijos.

Kaip vertinami su konkrečia kompetencija susiję mokymosi pasiekimai?

Siekiant sėkmingai įveikti tam tikras situacijas, įgyvendinti užduotis ir išspręsti problemas, gali būti reikalingi skirtingi veiksmai. Todėl įvertinti, ar pasiektas norimas tikslas, būtų sudėtinga vien tik vadovaujantis dviem kriterijais „taip“ arba „ne“. Įvertinimas, ar pasirinkti veiksmai davė siekiamą rezultatą ir buvo efektyvūs atsižvelgiant į įdėtas pastangas, labai priklauso nuo paties dalyvio požiūrio.

Gali būti, kad pats mobilumo projekto dalyvis kasdinių situacijų įveikimą užsienyje vertina kaip ypatingą pasiekimą, tačiau siunčiančiosios bei priimančiosios organizacijų atstovams tai yra savaime suprantamas ir paprastas dalykas. Ir priešingai – savo praktikos pasiekimus mobilumo projekto dalyviai gali įvertinti silpnai, nors priimančioji įmonė jais yra labai patenkinta.

Dėl šios priežasties vertinant su konkrečia kompetencija susijusius mokymosi pasiekimus yra būtinas dialogas, kad asmeninis vertinimas būtų palygintas su kitų nuomone. Praktikantai patys turi įvertinti, kokiose srityse jie pagerino savo gebėjimus, o jų vadovai šį vertinimą turi patvirtinti.

Šitaip mobilumo projekto dalyviai yra skatinami atsakingai organizuoti ir vertinti mokymosi procesą. „COMPASS“ procedūroje šiam tikslui skirti elektroniniai portfeliai. Jie suteikia mobilumo programos dalyviams galimybę kaupti ir pristatyti mokymosi rezultatus, o pagal tai galima įvertinti mokymosi ir tikslų siekimo pažangą. Todėl turėtų būti siekiama motyvuoti mobilumo projektų dalyvius, kuo išsamiau pristatyti mokymosi pasiekimus.

Elektroninio portfelio duomenys yra mokymosi pasiekimų įvertinimo pagrindas. Šie pasiekimai vertinami atsižvelgiant į bendrai nustatytus mokymosi tikslus. Pokalbyje dėl įvertinimo gali būti kartu suderinta, kiek aprašyti pasiekimai atitinka lūkesčius ir kokiose kompetencijos srityse užfiksuota pažanga.

Tokia įvertinimo procedūra turi palengvinti mokymosi pasiekimų atskirose kompetencijos srityse dokumentavimą, kai mobilumo projekto dalyviai per praktiką pasiekė ne visus suderintus tikslus.

Įvertinimo variantais

"Spider-Web"	Gebėjimas taikyti kalbos žinias, informaciją ir technologijas kitos kultūros aplinkoje						Gebėjimas integruotis į kitos kultūros aplinką siekiant įgyvendinti savo tikslus					
Kompetencijos	Užsienio kalbų žinios			Profesiniai gebėjimai ir kompetencija			Socialinė kompetencija			Asmeninė kompetencija		
Gebėjimai:	Gebėjimas taikyti kalbos žinias, simbolius ir tekstą kitos kultūros aplinkoje.			Gebėjimas taikyti žinias, procedūras, komunikacijos priemones, mašinas ir įrankius kitos kultūros aplinkoje			Gebėjimas bendradarbiauti su kitais asmenimis kitos kultūros aplinkoje.			Gebėjimas kitos kultūros aplinkoje pasiekti užsibrėžtus tikslus.		
Pakategorės	Kalbėjimo supratimas	Kalbėjimas	Bendravimas	Matematinė-mokslinė kompetencija	Informacinė kompetencija	Techninė kompetencija	Gebėjimas integruotis į grupes	Gebėjimas bendradarbiauti	Gebėjimas spręsti problemas	Gebėjimas veikti sudėtingoje aplinkoje	Gebėjimas įgyvendinti savo iniciatyvas ir tikslus	Gebėjimas atsivelti į galimybių ribas ir padėti kitiems.
Lygis	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
1	Gebu suprasti ir vartoti kasdienius posakius bei paprastus sakinius, skirtus konkrečioms poreikiams patenkinti.	Gebu prisistatyti ir kitiems žmonėms pateikti klausimus apie juos, pavyzdžiui, kur jie gyvena, kokius žmones pažįsta ar kokius daiktus jie turi ir gebu pats atsakyti į šiuos klausimus.	Gebu susikalbėti užsienyje apie paprastus dalykus, kai pašnekovas kalba lėtai bei aiškiai ir yra pasirėngęs padėti.	A1 Gebu atlikti paprastus skaičiavimus pateiktoms užduotims išspręsti.	Gebu naudoti įprastas tekstų rengyklas bei skaičiuokles ir internetą, kad vadovaudamasis nuorodomis atliktų užduotis ir ieškočiau informacijos.	Gebu vadovaudamasis nuorodomis, gebu dirbti įrankiais ir mašinomis.	Gebu atpažinti elgseną, besiskiriančią nuo mano kultūroje įprastos elgsenos.	Gebu dirbti grupėse, net jei elgesio taisyklės skiriasi nuo man žinomų.	Gebu atpažinti, ar man reikia pagalbos.	Gebu nustatyti savo veiklos, kuri yra didesnių užduočių sudedamoji dalis, reikšmę ir įvertinti savo veiksmų poveikį kitiems.	Gebu organizuoti savo dienotvarkę ir namų ūkį, vykdyti darbus nustatytais terminais ir laikytis susitarimų.	Gebu realiai įvertinti savo privalumus ir trūkumus kitokioje visuomenėje ir kultūrinėje aplinkoje.
2	Gebu suprasti sakinius ir dažnai vartojamus posakius, tiesiogiai susijusius pagal prasmę (pvz., informaciją apie asmenį bei šeimą, apsipirkimą, artimiausią aplinką, nurodymus ir darbo užduočių paaškinimus).	Gebu nesudėtingomis priemonėmis aprašyti savo kilmę bei išsilavinimą, artimiausią aplinką ir dalykus, susijusius su tiesioginiais poreikiais bei darbo užduotimis.	Užsienyje gebu susikalbėti nesudėtingose, įprastose situacijose, susijusiose su kasdieniais reikalais ir profesija, kai tiesiogiai keičiamasi nesudėtinga informacija apie žinomus ir įprastus dalykus.	A2 Gebu atlikti paprastus skaičiavimus, reikalingus savarankiškomis užduotims ir įprastinėms darbo problemoms spręsti.	Gebu tikslingai ieškoti informacijos internete, reikalingos savarankiškomis užduotims įgyvendinti ir įprastinėms problemoms spręsti.	Po supažindinimo gebu valdyti įrankius ir mašinas bei taikyti darbo procedūras sutartoms užduotims savarankiškai įgyvendinti.	Žinau, kaip užstatauti pastikėjimą kitos kultūros aplinkoje.	Gebu aktyviai padėti kitiems grupės nariams, įgyvendinantiems sutartas užduotis.	Gebu organizuoti pagalbą mano problemoms spręsti.	Gebu detalai vertinti kultūrinius ir socialinius ypatumus ir palyginti su savo patirtimi.	Gebu susiorientuoti svetimoje aplinkoje ir savarankiškai įgyvendinti nustatytus tikslus.	Gebu atsivelti į kitokį elgesį ir darbo formas.
3	Gebu suprasti pagrindinius dalykus, jei vartojama aiški bei įprastinė kalbą ir kalbama iš darbo, mokyklos ir laisvalaikio žinomomis temomis.	Gebu paprastai ir aiškiai kalbėti žinomomis temomis ir apie asmeninių interesų sritis, su kolegomis įgyvendinti darbo užduotis, įvardinti problemas ir aprašyti galimus sprendimus.	Gebu informuoti apie patirtį ir įvykius, aprašyti svajones, viltis ir tikslus bei trumpai pagrįsti ar paašškinti planus ir nuomones.	B1 Gebu pasirinkti ir taikyti apskaičiavimo ir klaidų nustatymo procedūras, reikalingas savarankiškai įgyvendinti savo darbo srities užduotis ir spręsti atsirandančias problemas.	"Gebu savarankiškai naudotis kompiuteriu ir internetu Šiems tikslams: - užduotims įgyvendinti ir problemoms spręsti; - informacijai ieškoti, analizuoti ir perduoti."	Gebu pasirinkti įrankius, mašinas ir darbo procedūras savo darbo srities užduotims įgyvendinti ir problemoms spręsti.	Gebu prisilimti atsakomybę dėl dalies užduočių įgyvendinimo bendruomeninėse ar kaimeinėse iniciatyvose.	Tarpkultūrinėje grupėje gebu suderinti savo veiklą su kitais asmenimis.	Užsienio šalyje sprendamas problema, gebu savarankiškai ieškoti informacijos ir naudotis ja.	Įgyvendindamas užduotis, gebu laikytis taikomų taisyklių ir normų.	Gebu savarankiškai įgyvendinti kompleksiškas užduotis (apsilankyti pas gydytoją, ieškoti sprendimų institucijose, atlikti banko operacijas, įgyvendinti nuomos sandorius).	Gebu pritaikyti savo privalumus ir trūkumus naujai aplinkai ir pasinaudoti jais atsivelti į galimybes.
4	Gebu suprasti savo dalykinės srities konkrečių bei abstrakčių temų sudėtingų tekstų bei dalykinių diskusijų turinį.	Gebu aiškiai ir detalai reikšti nuomonę įvairiomis temomis ir susikalbėti spontaniškai bei aiškiai tiek, kad būtų galima abiem pusėms normalus pokalbis su gimtąja kalba.	Gebu pateikti nagrinėjamo klausimo įvertinimą ir nurodyti įvairių galimybių privalumus bei trūkumus.	B2 Gebu taikyti matematinius metodus ir analizuoti mokslinius duomenis klaidoms surasti arba priimti įrodymais pagrįstą sprendimą, reikalingą specifinėms darbo srities problemoms išspręsti.	"Gebu tikslingai naudotis kompiuteriu ir internetu Šiems tikslams: - duomenims analizuoti ir pristatyti; - kūrybiškiems specifinių problemų sprendimams rasti."	Gebu pasirinkti ir taikyti įrankius, mašinas ir darbo procedūras nenumatytoms, specifinėms savo darbo ar mokymosi srities problemoms spręsti.	Gebu konstruktyviai dalyvauti bendruomeninių ar kaimeinių iniciatyvų planavime.	Planuodamas kasdienes ir profesines užduotis, gebu atsivelti į kitų žmonių pagėdavimus ir priekaištus.	Gebu patarti kitiems žmonėms, kaip spręsti problemas.	Sprendamas problema ir įgyvendindamas užduotis, gebu pasinaudoti sukauptomis žiniomis apie kultūrinius ir socialinius ypatumus.	Gebu imtis savo iniciatyvų, lanksčiai reaguoti į nenumatytas situacijas ir įvertinti galimas veikimo alternatyvas.	Gebu ginti savo nuomonę, priimti kitokį požiūrį, tinkamai reaguoti į konfliktines situacijas ir priimti kompromisus.
5	Gebu suprasti įvairius sudėtingus, ilgus tekstus užsienio kalba ir suvokti paslėptas mintis.	Gebu spontaniškai ir aiškiai reikšti mintis taip, kad nereikėtų pastebimai ir dažnai ieškoti reikiamų žodžių bei aiškiai, struktūriškai ir išsamiai pasakyti sudėtingais klausimais tinkamai taikydamas įvairias teksto raiškos priemones.	Gebu veiksmingai ir lanksčiai vartoti kalbą socialiniams, darbo, mokslo ir studijų poreikiams.	C1 Gebu taikyti įvairias matematikos ir mokslo žinias net ir abstrakčioms savo darbo ir mokymosi srities problemoms spręsti ir kūrybiškiems sprendimams įgyvendinti.	Gebu kritiškai patikrinti ir moksliškai analizuoti su užsienio šalimis susijusią informaciją specifinėms ir abstrakčioms savo darbo srities problemoms spręsti.	Gebu paašškinti kitiems žmonėms, kaip veikia įrankiai, mašinos ir darbo procedūros ir gebu lanksčiai taikyti juos specifinėms nenumatytoms savo darbo srities problemoms spręsti.	Gebu vadovauti tarpkultūriniams komandoms ir grupėms.	Gebu vadovauti įvairių kultūrų žmonėms, įgyvendinantiems užduotis.	Gebu užsienio šalyje planuoti kompleksinių problemų sprendimą.	Užsienio šalyje gebu kitiems žmonėms paašškinti kultūrinių ir socialinių ypatumų, taisyklių ir normų reikšmę.	Gebu parengti alternatyvius problemų sprendimo būdus ir įgyvendinti savo tikslus net esant kliūtim.	Gebu aktyviai dalyvauti socialiniame ir politiniame gyvenime užsienio šalyje ir veikti dėl kitų žmonių teisių.
6	Gebu be sunkumų suprasti beveik viską, ką skaitau ir girdžiu.	Gebu spontaniškai, labai aiškiai ir tiksliai reikšti mintis, apibendrinti įvairių rašytinių ir sakytinių šaltinių informaciją bei pagrįsti ir paašškinti sąsajas.	Net ir sprendžiant kompleksiškus klausimus, gebu tiksliai paašškinti faktus.	C2 Gebu taikyti matematikos ir mokslo žinias naujoviškiems nenumatytų ir specifinių savo darbo ir mokymosi srities problemų sprendimams rasti.	Gebu taikyti informacines technologijas naujoviškiems nenumatytų ir specifinių savo darbo ir mokymosi srities problemų sprendimams rasti ir pristatyti.	Gebu taikyti galias įrankių, mašinų ir darbo procedūrų naudojimo žinias ir gebėjimus specifinių problemų naujoviškiems sprendimams rasti ir savo darbo srityje tobulinti.	Gebu motyvuoti kitokios kultūrinės aplinkos žmones dirbti grupėse ir komandose.	Gebu inicijuoti ir planuoti skirtingų kultūrų žmonių bendrą užduočių įgyvendinimą.	Užsienio šalyje gebu prisilimti kompleksinių problemų sprendimo atsakomybę.	Planuojant ir parengiant užduočių bei problemų sprendimą, gebu įvertinti kultūrinių ir socialinių raidos tendencijų reikšmę.	Gebu įtikinti kitus siekti mano nustatytų tikslų.	Gebu kuruoti konfliktų sprendimą tarp skirtingos kultūrinės ir socialinės kilmės žmonių.

Dalyvaujančios organizacijos

Bundesarbeitskreis ARBEIT UND LEBEN (DGB/VHS) e.V.

Sebastian Welter
Robertstr. 5a
42107 Wuppertal

Germany

✉ welter@arbeitundleben.de
☎ ++49 202 97 404 13
☎ ++49 202 97 404 20
🌐 <http://www.arbeitundleben.de>

Syddansk Erhvervsskole Odense-Vejle

Henrik Hjorth
Allegade 59
DK-5000 Odense C

Denmark

✉ hhj@sde.dk
☎ ++45 - 63 12 65 11
☎ ++45 - 63 12 65 9
🌐 <http://www.sde.dk>

Omnia Vocational College

OMNIA, Espoon seudun koulutuskuntayhtymä

Ms Seija Heikkinen
P.O. Box 77710 (Kirkkokatu 16)
02070 CITY OF ESPOO

Finland

✉ seija.heikkinen@omnia.fi
☎ ++358 - 9 23 19 86 67
☎ ++358 - 9 23 19 98 51
🌐 <http://www.omnia.fi>

European Institute of Social Services (EISS)

Maureen Napier
2 Roman Heights
Maidstone

Kent, ME14 5JA
United Kingdom

✉ maureen.napier@live.com
☎ ++44 - 12 27 82 30 71
☎ ++44 - 12 27 82 72 46
🌐 <http://www.kent.ac.uk/eiss>

Kaunas College

Jolanta Valiaugiene
Pramones pr. 20
LT-50468 Kaunas

Lithuania

✉ jolanta@kauko.lt
☎ ++370 - 37 75 11 44
☎ ++370 - 37 75 11 35
🌐 <http://www.kauko.lt>

3s research laboratory

Genoveva Brandstetter
Wiedner Hauptstraße 18
1040 Wien

Austria

✉ brandstetter@3s.co.at
☎ ++43 - 1 - 5 85 09 15 - 41
☎ ++43 - 1 - 5 85 09 15 - 99
🌐 <http://www.3s.co.at>

Związek Zakładów Doskonalenia Zawodowego (ZG ZDZZ)

Verband der Anstalten für berufliche Weiterbildung

Bogdan Nawrocki
ul. Podwale 17
PL-00-252 Warszawa

Poland

✉ ckk@zzdz.pl
☎ ++48 - 22 831 00 53
☎ ++48 - 22 635 76 38
🌐 <http://www.zzdz.pl>

Gerencia Andaluza de Promoción Comunitaria SLU (GAPC)

Maria Jesus Villodres
C/Manufactura 4, Planta 3, Módulo 3
PISA - Edificio Logos 1

41927 Mairena del Aljarafe (SEVILLA)
Espana

✉ villodres@gapc.es
☎ ++34 - 954 18 67 81
☎ ++34 - 954 18 68 44
🌐 <http://www.gapc.es>

➡ <http://www.europa-kompass.de>